

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група Социјалдемократска партија Србије
14. јануар 2016. године
Београд

ПРИМЉЕНО: 14. 01. 2016

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	713	-48	16

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 190. став 1. Пословника Народне скупштине, **подносимо Предлог декларације о осуди рехабилитације припадника окупационих снага и квислиншких формација који су извршили или учествовали у извршењу ратних злочина.**

За представника предлагача одређен је народни посланик Мехо Омеровић.

У прилогу: списак народних посланика који су подносиоци овог предлога декларације.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ:

Народни посланици – чланови Посланичке групе

Социјалдемократска партија Србије

1. Милорад Мијатовић

M. Mijatović

2. Бранко Ђуровић

Branco Djurdjević

3. Милена Бићанин

Milena Bicanin

4. Иван Бауер

Ivan Bauer

5. Владимир Маринковић

Vladimir Marinković

6. Весна Бесаровић

Vesna Besarović

7. Муамер Бачевац

Muamer Bacevac

8. Мехо Омеровић

Meho Omerović

9. Бранка Бошњак

Branca Bosnjak

10. Љиљана Несторовић

Ljiljana Nestorović

Полазећи од тога:

- Да су законима о рехабилитацији из 2006. и 2011. године оживљене старе и изазване нове поделе у нашем друштву;
- Да ефекти појединих рехабилитација могу поново изазвати поделе и по националној линији;
- Да су поменути закони и њихова примена изазвали негативне реакције у међународној заједници, што је непотребно створило проблеме у међународним односима и оптеретило регионалну сарадњу;
- Да је поменутим законима питање рехабилитације везано за неправне категорије, као што су „политички и идеолошки разлози“ који се доказују обичном тврдњом заинтересованих лица, а да је потпуно занемарен значај утврђивања релевантних чињеница у судском поступку;
- Да је применом закона у наш правни систем унета доза произвољности и арбитрарног одлучивања и то тако што се, без сличног преседана у упоредном праву и одлуке већа кривичних судова, анулирају по правилима ванпарничног поступка раније осуде, а да то није подвргнуто ни једној мери контроле и надзора;
- Да није видљива активност јавног тужилаштва, које је овлашћено да учествује у појединим поступцима у којима постоје индиције да су лица чија се рехабилитација захтева извршила кривична дела наведена Законом;
- Да су поступци рехабилитације, мимо интенције законодавца, створили у јавности утисак да рехабилитација нема граница, што је објективно охрабрило чак и следбенике и потомке ноторних фашиста и квислинга, који су не само били у служби окупатора већ му и идејно припадали, да покрену поступак њихове рехабилитације,

Народна скупштина Републике Србије доноси

ДЕКЛАРАЦИЈУ

о осуди рехабилитације припадника окупационих снага и квислиншких формација који су извршили или учествовали у извршењу ратних злочина

Народна скупштина Републике Србије:

1. Подсећа да закони о рехабилитацији утврђују право на рехабилитацију искључиво невиних лица, односно оних лица која нису била припадници окупационих снага које су окупирале делове територије Републике Србије током Другог светског рата или припадници квислиншких формација, који су извршили, односно учествовали у извршењу ратних злочина.

2. Рехабилитација је предвиђена за дела која су ранијим законима била

дефинисана као политичка кривична дела.

3. Наша земља обавезала се да ће поштовати међународне уговоре о незастаревању ратних злочина, тако да се, у смислу члана 2. Закона о рехабилитацији, у поступцима рехабилитације лица раније осуђених за ратне злочине поуздано мора утврдити да ли су та лица починила ратни злочин, те да се раније одлуке о осуди не могу поништавати само из процедуралних разлога.

4. Указује да закони о рехабилитацији ниси донети ради рехабилитовања војно-управног апарата којег је у Србији, у годинама окупације, формирао окупатор, те да се, следствено томе, ови закони не односе на оне српске држављане који су руководили тим апаратом и који су одговорни за масовне депортације грађана Србије, њихово затварање и убијање у логорима смрти, као што су били они на Старом Сајмишту, на Бањици, у Јајинцима и у другим местима у Србији.

5. Осуђује сваки покушај да се рехабилитују лица која су извршила ратни злочин или су учествовала у извршењу ратног злочина, а законима и праксом националних држава никада и ни под којим условима не сме се релативизовати одговорност ратних злочинаца и њихових помагача за почињене најтеже злочине.

Образложење

I Уставни основ

Уставни основ за доношење ове декларације садржан је у члану 99. став 1. тачка 7) којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије.

II Разлози за доношење декларације и објашњење појединачних решења

Поштујући уставне гаранције да свако има право на судску заштиту и на правично суђење, укључујући и право на рехабилитацију лица које је без правног основа или незаконито лишено слободе, притворено или осуђено за кажњиво дело, законима о рехабилитацији из 2006. и 2011. године прописано је под којим се условима спроводи поступак рехабилитације и која су права рехабилитованих лица и права других лица.

Интенција законодавца била је да се исправи неправда почињена према невином лицу и да се утврди ништавост, односно непуноважност аката и радњи према лицу које је из политичких, верских, националних или идеолошких разлога лишено живота, слободе или других права. Законом је прописано да право на рехабилитацију немају лица која су за време трајања Другог светског рата на територији Републике Србије лишена живота у оружаним сукобима као припадници окупационих оружаних снага и квислиншких формација, као и да се не могу рехабилитовати и немају право на враћање имовине припадници окупационих снага које су окупирале делове територије Републике Србије током Другог светског рата и припадници квислиншких формација,

који су извршили, односно учествовали у извршењу ратних злочина.

После доношења Закона о рехабилитацији из 2011. године, на основу кога су вођени судски поступци за рехабилитацију, уочени су многи недостаци и мањкавости важећег закона јер су из процедуралних разлога рехабилитована лица за које постоје несумњиви и необориви докази да су извршила, односно учествовала у извршењу ратних злочина.

Конвенцијом о незастаревању ратних злочина и злочина против човечности, коју је ратификовала наша земља, утврђено је да за ове злочине, који су почињени у доба рата или у доба мира, не постоји временско застаривање, без обзира на датум када су почињени, и да такви злочини спадају у најтеже злочине у међународном праву који морају бити кажњени у циљу заштите људских права и унапређења међународног мира и безбедности. Усвајањем предложене декларације Народна скупштина Републике Србије послала би јасну поруку да неће дозволити рехабилитацију ратних злочинаца и њихових помагача.

III Усаглашеност са прописима ЕУ

Није потребно усаглашавање са прописима Европске уније.

IV Потребна финансијска средства за спровођење

За спровођење ове декларације нису потребна финансијска средства.

Пуним поштовањем ограничења која налаже Закон, као и ове декларације, средства из буџета ће бити сачувана.